

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

२ अयोध्याकाण्ड

अध्याय २६

एतत्तु वचनं श्रुत्वा सीता रामस्य दुःखिता ।
 प्रसक्ताश्रुमुखी मन्दमिदं वचनमब्रवीत् ॥ १ ॥

ये त्वया कीर्तिता दोषा वने वस्तव्यतां प्रति ।
 गुणानित्येव तान्विद्धि तव स्नेहपुरस्कृतान् ॥ २ ॥

त्वया च सह गन्तव्यं मया गुरुजनाज्ञया ।
 त्वद्वियोगेन मे राम त्यक्तव्यमिह जीवितम् ॥ ३ ॥

न च मां त्वत्समीपस्थमपि शक्नोति राघव ।
 सुराणामीश्वरः शक्रः प्रधर्षयितुमोजसा ॥ ४ ॥

पतिहीना तु या नारी न सा शक्यति जीवितुम् ।
 काममेवंविधं राम त्वया मम विदर्शितम् ॥ ५ ॥

अथ चापि महाप्राज्ञ ब्राह्मणानां मया श्रुतम् ।
 पुरा पितृगृहे सत्यं वस्तव्यं किल मे वने ॥ ६ ॥

लक्ष्मिभ्यो द्विजातिभ्यः श्रुत्वाहं वचनं गृहे ।
 वनवासकृतोत्साहा नित्यमेव महाबल ॥ ७ ॥

आदेशो वनवासस्य प्राप्तव्यः स मया किल ।
 सा त्वया सह तत्राहं यास्यामि प्रिय नान्यथा ॥ ८ ॥

कृतादेशा भविष्यामि गमिष्यामि सह त्वया ।
 कालञ्चार्यं समुत्पन्नः सत्यवाग्भवतु द्विजः ॥ ९ ॥

वनवासे हि जानामि दुःखानि बहुधा किल ।
 प्राप्यन्ते नियतं वीर पुरुषैरकृतात्मभिः ॥ १० ॥

कन्यया च पितुर्गृहे वनवासः श्रुतो मया ।
 भिक्षिण्याः साधुवृत्ताया मम मातुरिहाग्रतः ॥ ११ ॥

प्रसादितञ्च वै पूर्वं त्वं वै बहुविधं प्रभो ।

गमनं वनवासस्य काङ्क्षितं हि सह त्वया ॥ १२ ॥

कृतक्षणाहं भद्रं ते गमनं प्रति राघव ।
 वनवासस्य शूरस्य चर्या हि मम रोचते ॥ १३ ॥

शुद्धात्मन्प्रेमभावाद्धि भविष्यामि विकल्मषा ।
 भर्तारमनुगच्छन्ती भर्ता हि मम दैवतम् ॥ १४ ॥

प्रेत्यभावेऽपि कल्याणः सङ्गमो मे सह त्वया ।
 श्रुतिर्हि श्रूयते पुण्या ब्राह्मणानां यशस्विनाम् ॥ १५ ॥

इह लोके च पितृभिर्या स्त्री यस्य महामते ।
 अङ्गिर्दत्ता स्वधर्मेण प्रेत्यभावेऽपि तस्य सा ॥ १६ ॥

एवमस्मात्स्वकां नारीं सुवृत्तां हि पतिव्रताम् ।
 नाभिरोचयसे नेतुं त्वं मां केनेह हेतुना ॥ १७ ॥

भक्तां पतिव्रतां दीनां मां समां सुखदुःखयोः ।
 नेतुमर्हसि काकुत्स्थ समानसुखदुःखिनीम् ॥ १८ ॥

यदि मां दुःखितामेवं वनं नेतुं न चेच्छसि ।
 विषमग्निं जलं वाहमास्थास्ये मृत्युकारणात् ॥ १९ ॥

एवं बहुविधं तं सा याचते गमनं प्रति ।
 नानुमेने महाबाहुस्तां नेतुं विजनं वनम् ॥ २० ॥

एवमुक्ता तु सा चिन्तां मैथिली समुपागता ।
 स्नापयन्तीव गामुष्णैरश्रुभिर्नयनच्युतैः ॥ २१ ॥

चिन्तयन्तीं तथा तां तु निवर्तयितुमात्मवान् ।
 क्रोधाविष्टां तु वैदेहीं काकुत्स्थो बहूसान्त्वयत् ॥ २२ ॥

publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde ;javinash@acm.org;

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com